

Różnicowanie objawów z dróg oddechowych u dzieci

Anna Piwowarczyk

Klinika Pediatrii z Oddziałem Obserwacyjnym

Górne drogi
oddechowe

Poziom

Dolne drogi
oddechowe

Układ oddechowy

Umieszczenie
choroby

Poza układem
oddechowym
np. w układzie krążenia

Objawy
niespecyficzne

Specyficzność

Objawy charakterystyczne
dla DO

Ostre

Czas
trwania

Przewlekłe

Górne drogi oddechowe

Jama nosowa

Gardło

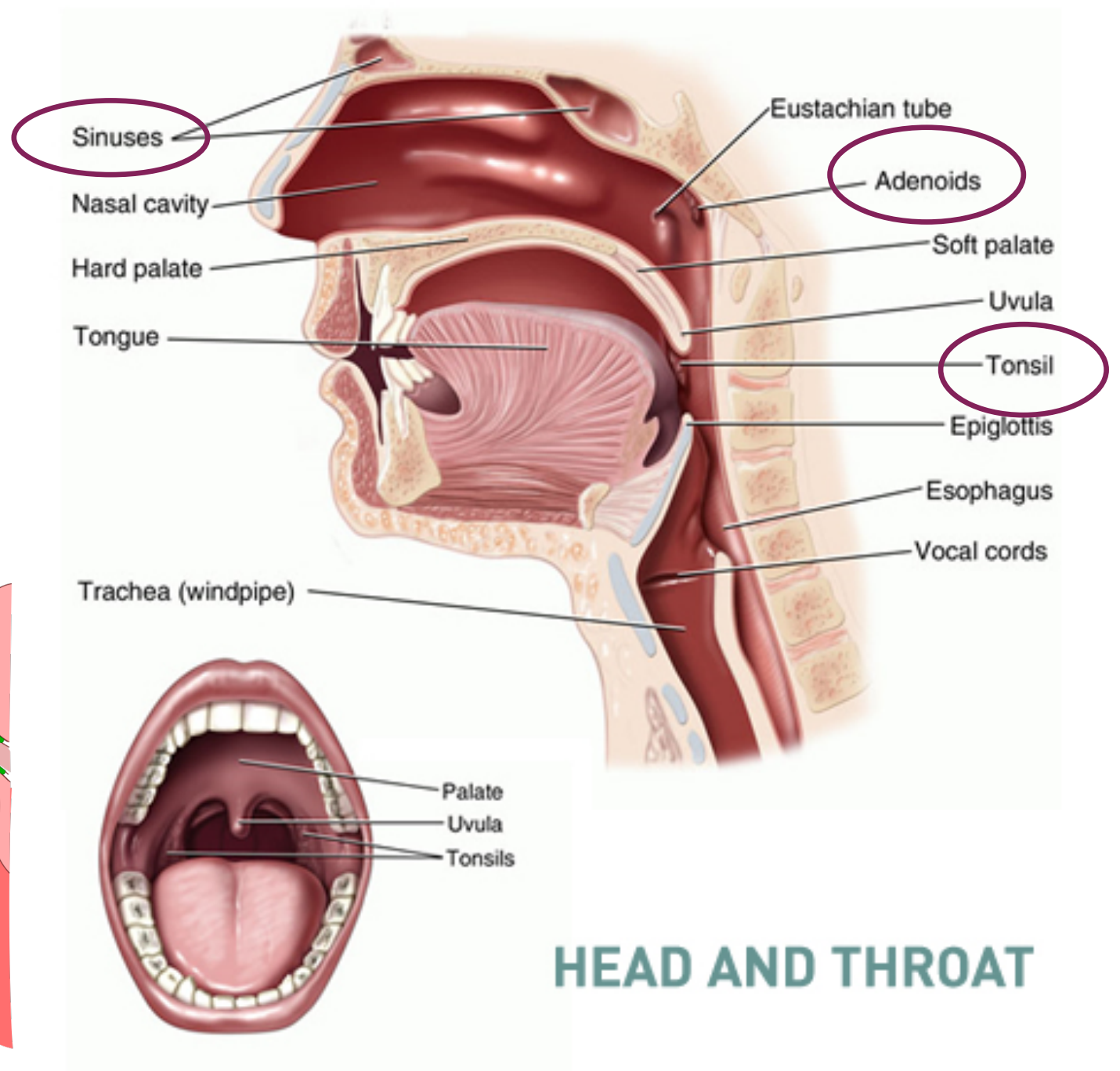
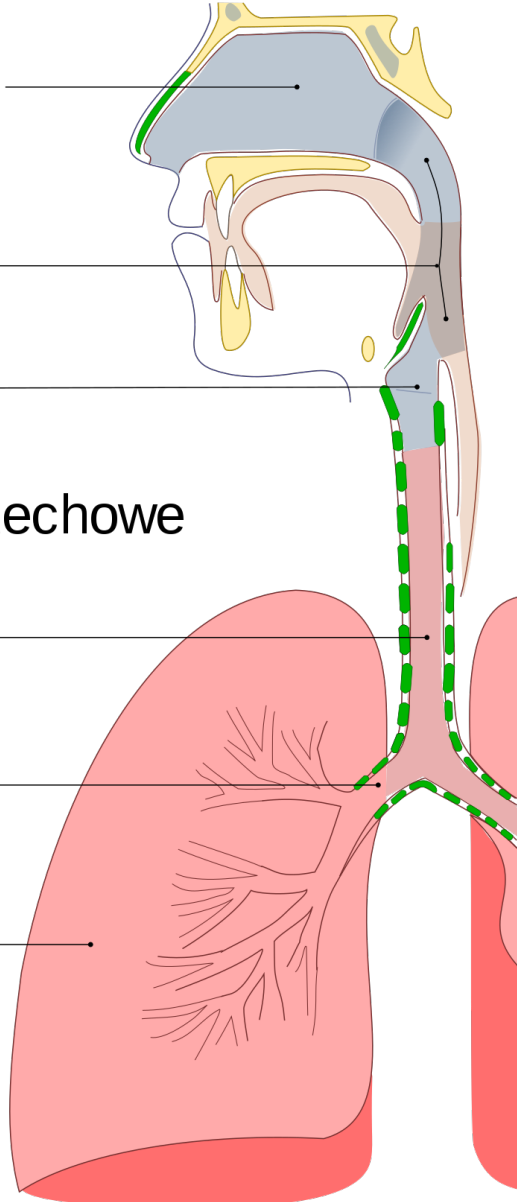
Krtąń

Dolne drogi oddechowe

Tchawica

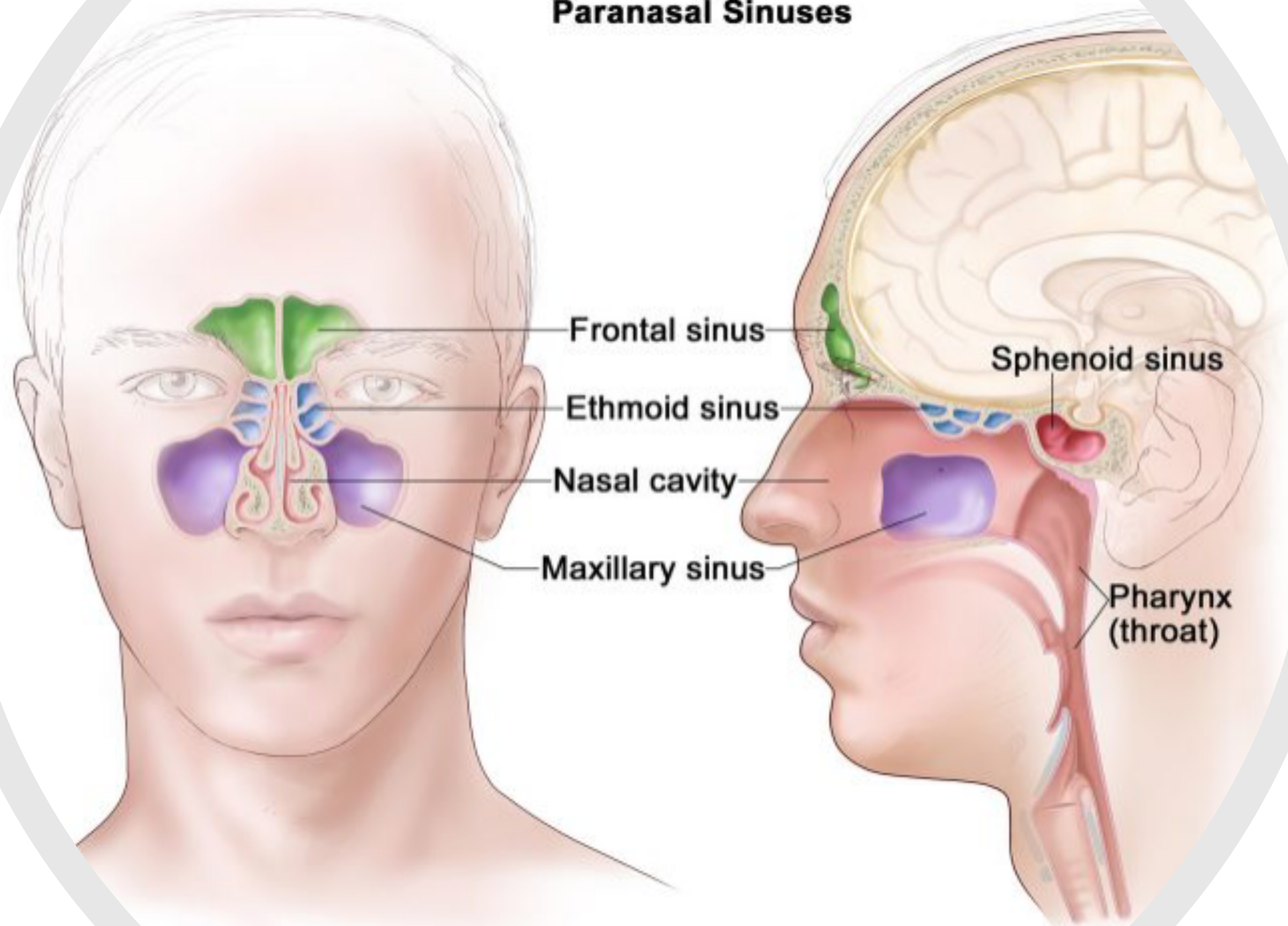
Oskrzela

Płuco

HEAD AND THROAT

Paranasal Sinuses

Frontal sinus

Ethmoid sinus

Nasal cavity

Maxillary sinus

Sphenoid sinus

Pharynx
(throat)

Rozwój zatok przynosowych

- Zatoki sitowe i szczękowe rozwijają się od 3-4 tygodni ciąży (obecne przy urodzeniu). Pełny rozwój do 14 r.ż.
- Zatoki klinowe nie są rozwinięte przy urodzeniu; upowietrznione przed 5 r.ż.
- Zatoki czołowe pojawiają się w 7-8 r.ż.; rozwój do późnego wieku nastoletniego.

AAP 2001

Duszność

- Pnoe
- Ortopnoe
- Postękiwanie
- Skrzydełka nosa
- Mięśnie oddechowe
- Obniżona tolerancja wysiłku
- Sinica
- Przerywana mowa

Tabela 9.6. Liczba oddechów na minutę w zależności od wieku umożliwiająca rozpoznanie tachypnoë

WIEK	LICZBA ODDECHÓW NA MINUTĘ
< 2. mż.	> 60
2.–12. mż.	> 50
2.–5. rż.	> 40
> 5. rż.	> 30

Kaszel

Ostry – przewlekły

Mokry – suchy

Swoisty - nieswoisty

Najczęstszą przyczyną **ostrego** kaszlu u dzieci są...

Najczęstszą przyczyną **ostrego** kaszlu u dzieci są...

- Infekcje
- Alergiczny nieżyt nosa
- Zachłyśnięcie

Kaszel przewlekły

> 4 tyg. u dzieci poniżej 14 r.ż.

> 8 tyg., powyżej 14 r.ż., ale

zindywidualizowane podejście u dzieci

(definicja stosowana u dorosłych)

Chang AB 2016

Shields 2008

Objawy alarmujące kaszlu

Kawalec W i wsp. 2013

- Okres noworodkowy
- Towarzyszący karmieniu
- Nagły początek
- Przewlekły produktywny
- Współistnienie z utratą masy ciała i potami nocnymi
- Nasilanie się kaszlu
- Współistnienie innych objawów przewlekłej choroby np. palce pałeczkowate
- Utrzymująca się gorączka

Tabela 9.4. Kaszel swoisty, objawy towarzyszące i sugerowana etiologia

CHARAKTERYSTYKA KASZLU I OBJAWY TOWARZYSZĄCE	SUGEROWANA ETIOLOGIA LUB CZYNNIKI WSPÓŁISTNIEJĄCE
Kaszel szczekający lub dudniący, ze stridorem	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ostre zapalenie krtani ■ Tracheomalacja ■ Kaszel nawykowy
Kaszel produktywny z odkrztuszaniem	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mukowiscydoza ■ Rozstrzenie oskrzeli ■ Odlewowe zapalenie oskrzeli (<i>plastic bronchitis</i>)
Dźwięczny kaszel o wysokiej częstotliwości (tzw. kaszel beczącej kozy), z towarzyszącym pochrząkiwaniem, ustępujący w nocy	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kaszel nawykowy
Kaszel napadowy, niekiedy z towarzyszącym zanoszeniem się „pianem”	<ul style="list-style-type: none"> ■ Krztusiec ■ Krztusiec rzekomy
Kaszel <i>staccato</i> , napadowy	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zakażenie <i>Chlamydia trachomatis</i> u niemowląt ■ Zakażenie <i>Chlamydia spp.</i>, <i>Mycoplasma spp.</i>
Świsty nad polami płucnymi	<ul style="list-style-type: none"> ■ Astma oskrzelowa ■ Zachłyśnięcie ciałem obcym
Kaszel związany z karmieniem	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przetoka tchawiczo-przełykowa ■ Refluks żołądkowo-przełykowy

Różne objawy a ta sama choroba

Tabela 9.11. Objawy zapalenia oskrzelików

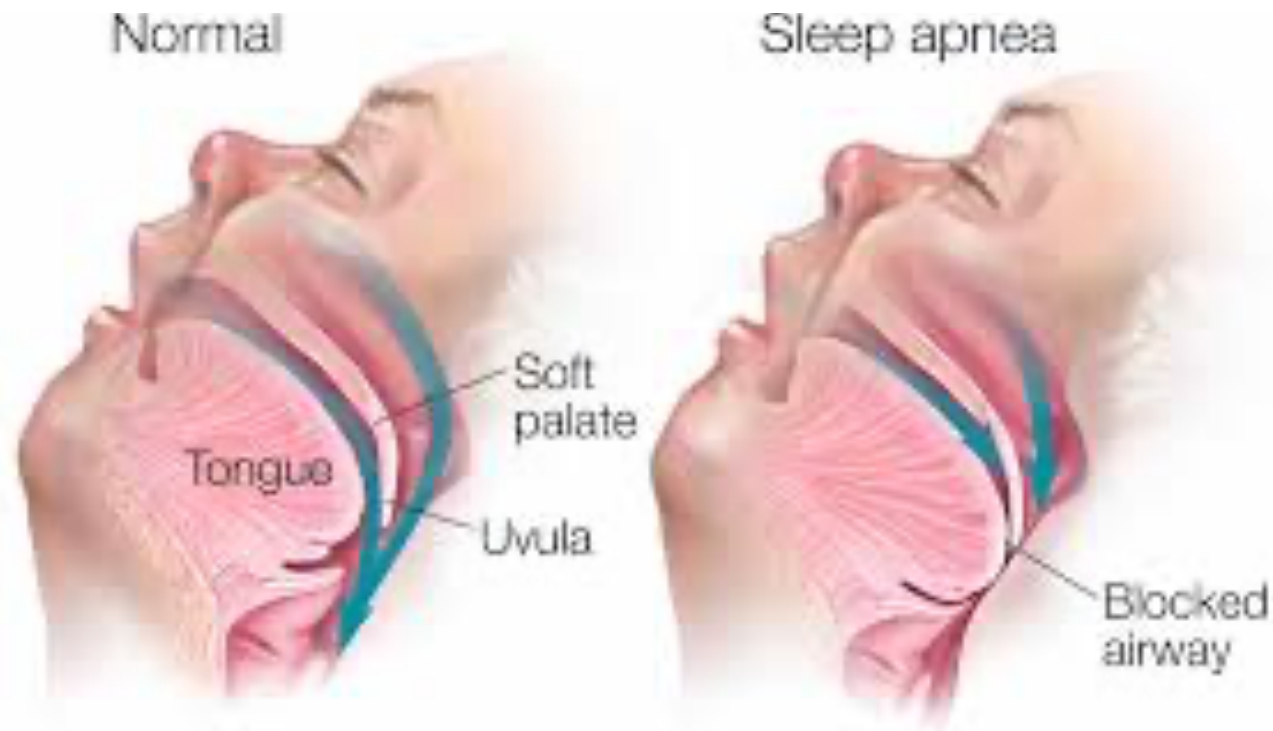
OBJAWY ZAPALENIA OSKRZELIKÓW

- Nieżyt nosa
- Dusznosc (tachypnoe, zaciąganie ścian klatki piersiowej)
- Świszczący oddech
- Kaszel
- Osłuchowo – trzeszczenia, świsty, wydłużona faza wydechu

OBJAWY ZAPALENIA OSKRZELIKÓW O CIĘŻKIM PRZEBIEGU (POZA POWYŻSZYMI)

- Zaburzenia łaknienia
- Odwodnienie
- Stały nasilony wysięk oddechowy (tachypnoe > 70 odd./min, poruszanie skrzydełkami nosa)
- Hipoksemia
- Bezdech
- Patologiczna senność
- Sinica

Bezdech

- Norma – przerwa 5-10 s podczas snu, maks. 15 s
- Typy:
  - bezdech obturacyjny
  - bezdech centralny
  - bezdech mieszany

Bezdech
noworodka
(ang. *apnea
of
prematurity*)

Częstość występowania

urodzone o czasie: ok. 0,1%

34. - 35 tc.: 5–7%

30. – 31 tc.: 50%

zatrzymanie oddechu u noworodka,
> 20 s

lub

< 20 s + HR <100/min, i/lub
zmniejszeniem utlenowania krwi

Bezdech noworodka – inne przyczyny

- niedotlenienie okołoporodowe
- zakażenia
- wrodzone choroby metaboliczne
- niewłaściwą temperaturę otoczenia
- podaż leków z grupy opioidów lub dużych dawek preparatów magnezu bezpośrednio przed porodem u matki
- krwawienia wewnątrzczaszkowe
- martwicze zapalenie jelit

Przedmiotowo

TRZESZCZENIA
(ZAPALENIE PŁUC,
ZAPALENIE
OSKRZELIKÓW, OBRZĘK
PŁUC)

FURCZENIA
(WYDZIELINA W
DROGACH
ODDECHOWYCH NP. W
ZAPALENIU OSKRZELI)

ŚWISTY (ASTMA,
OBTURACYJNE
ZAPALENIE OSKRZELI,
CIAŁO OBCE)